

COMENTARI LINGÜÍSTIC

Oracions negatives

Els catalans hem de perdre l'avés de considerar en tots els casos com a negatius els mots *ningú, res, cap, mai, gens* i *enlloc*, corresponents alguns d'ells a mots castellans que, per ells mateixos, donen un sentit negatiu a la frase.

El caràcter negatiu d'una proposició ha d'ésser expressat per la partícula *no*. Res no hi fa que algun mot d'aquells precedeixi el verb, cas en què, en castellà, ja indica negació, encara que no sigui usat l'adverbi *no*.

Així, doncs, no direm «*Ningú* ho diu», sinó «*Ningú no* ho diu»; «*Res* l'espanta», sinó «*Res no* l'espanta»; «*Cap* d'aquells nois sabia la lliçó», sinó «*Cap* d'aquells nois *no* sabia la lliçó»; «*Mai* ho hauria dit», sinó «*Mai no* ho hauria dit»; «És una feina *gens* complicada», sinó «És una feina *no gens* complicada»; «*Enlloc* l'he trobat», sinó «*Enlloc no* l'he trobat».

Aquests exemples, un castellà els traduiria per «*Nadie* me ha visto», «*Nada* le asusta», etc., o sia sense la partícula *no*.

Els mots catalans esmentats tenen un sentit positiu en proposicions interrogatives i condicionals, cosa que fa necessari l'ús de l'adverbi *no* en les oracions negatives, tal com acabem de recomanar.

Alguns exemples en què els mots indicats tenen aquest sentit positiu: «Has vist *ningú?*», «En saps *res*, d'això?», «Que et sobra *gens* de pa?», «Si trobes *cap* company, avisa'l», «Si *mai* el veus, saluda'l de part meva», etc.

Unicament en les proposicions en què el verb és sobreentès, els mots *ningú, res, cap, gens, mai* i *enlloc* adquireixen força negativa: «Quí ha vingut?—*Ningú*». «Ell tenia molta gana; tu, *gens*», etc.

E. SARROCA

per l'oportunitat social, de la qual l'Església mai no ha prescindint, puix que enfocava sempre el problema de la propietat mirant pel bé general.» (pàg. 94.)

* * *

Lector: si us interessen els problemes socials, sigueu servit de llegir aqueix llibre. N'he extractat mant fragment per tal que vós mateix puguessiu jutjar.

J. MIQUEL I MACAYA

DXXXVII

En una atmòsfera ensopida i plena de divagacions, acabem la temporada de cinema tan desorientats com la començarem. Avui, com llavors, ens diem: on va el cinema? Una pel·lícula, potser per atzar, ens marca una orientació per breus moments reviscolem un xic i ens diem, satisfets, que l'art cinematogràfic va pel camí bo del seu destí. Però ben prompte deixondim a la realitat de que el camí s'ha estrocat i que allò de l'art s'ha tornat un pur càlcul econòmic. Així divagant entre els esculls insuperables dels films pocasoltes i dels netament dolents, copsem perxò, esquitxos de meravelles i de *savoir faire* en la indústria del cel·luloide.

«Els de 14 anys» és un vertader exemple. Una pel·lícula txecoslovaca feta amb el mateix motllo que «Extasi», amb les seves grans visions i els seus grans defectes. El cinema sonor no vol dir donar absoluta sonoritat a tot, sinó al que convé, al que reïx la psicologia del film. «Amanecer», per exemple, aquell monument de les darreries del cinema mut, exclouïa tots els rètols explicatius perquè no calien, però no omittia aquells que donaven el to just del dramatisme. Un gest és a voltes més eloqüent que un sermó; però també a voltes una sola paraula és la concreció de tot un estat d'ànima. En «Els de 14 anys» aquesta lògica està completament oblidada: tot el film està condemnat al gest, i això el torna lent i diluït. No obstant, és una joia cinematogràfica que cal veure.

I per a copsar el revés de la medalla, cal veure també «Viatge de plaer» solament per una escena executada per aquest còmic de còmics que és diu W. C. Fields, l'home que té la idea justa de la gràcia i de la bondat del riure.

Tot el demés que hem vist en cinema són divagacions sobre el mateix tema de l'amor d'estar per casa. La història d'aquelles noies desgraciades perquè el nuvi no té prou diners o perquè en té massa. La dona dolenta que és torna bona; l'home de baixa estofa i rebel que esdevé un anyell gràcies a l'encís d'una ballarina que en el fons és una santa, etc, etc.

Diuen que per a la temporada que vé la cosa és sèria. Molt ens temem, però, que aquesta serietat farà riure, puix el públic no hi va, al que té massa serietat, i la taquilla mana. Ara que tampoc va al que no és seriós. Doncs, on va el públic? El públic, com moltes obres, molt sovint no va enlloc. — L'ALTRE

Lletra desclosa

Del Bernat Pescaire a l'Alcalde

Senyor Alcalde:

Perdoneu la meva gosadia en adreçar-me a vós per demanar-vos que fixeu la vostra atenció en el meu estat, en el meu estat pobre i miserable. Creieu que mai no s'havia pogut dir amb tanta justesa aquella frase, que ja deveu tenir anotada i que no sé qui devia inventar, que diu: «Bernat, mira qui t'ha tocat!»

Creieu, senyor Alcalde, que jo en sóc de tocat. Fins i tot crec que sóc tocat de l'ala. Però jo no en tinc la culpa. La té — i perdoneu — aquell que va enganyar-me i us va enganyar en portar-me en aquesta caseta, tan trista i tan sola, on passo les hores en triste meditació, sol, tot sol, de dies i de nits.

Veniu a veure'm, senyor Alcalde, i us compadireu de mi. Sentireu les burles que fan del meu posat la gent que ni gosa atansar-se davant meu, perquè els faig llàstima. Vaig tan pobre! Vaig tan deixat! Tinc la desgràcia de tenir aquest posat tan trist i tan preocupat!... I estic tan soll!...

Vós no deveu saber-ho quina cosa tan trista és viure sol, tan sol; sense una companya que us cuidi, que us faci alegre o passadora tan sols aquesta trista vida dins d'una gàbia!

Senyor Alcalde: Ja que el meu destí sembla ésser el d'estar privat de la llibertat de córrer i de volar món enllà i d'enfilar-me als cims i als campanars i xipollejar en els estanys i emmirallar-me en l'aigua dels rius i de les fonts, i córrer avalotadament amb els meus germans, tan Bernats com jo i com jo igualment Pescaires, deixeu, senyor, que em portin una petita Bernadeta, una companya, que em cuidi, que em renti, que em pentini; en fi, que m'ajudi a suportar aquesta vida, que no sé encara per quina malifeta hi sóc condemnat.

Creieu, senyor Alcalde, que us ho demano de la millor manera que m'ha dictat el meu petit enteniment en les llargues hores de meditació, mentre rumio per on podré escapar-me i mentre esguardo, tot trist i engelosit, la vida feliç dels matrimonis veïns que em volten en aquest Parc on vénen tants infants i tantes parelles d'enamorats i tanta gent badoca, als qui no sé del cert si els faig fàstic o si els faig llàstima.

Si res més no, deixeu que em tinguin com a rellogat les guinees veïnes meves, que fa uns quants dies tenen un mussol de dispesar. I, si tenen un mussol...

BERNAT PESCAIRE